

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/391/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814208370
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814208370.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanému: U. V., O.. XX.XX.XXXX, V. E. XXX, Z..Č.. E. XXX o zaplatenie 638,18 eur s prísl. t a k to

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 454,44 eur, vyčíslený úrok z omeškania v sume 45,25 eur, úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 454,44 eur od 09.09.2014 do zaplatenia a trovy konania v sume 15,96 eur a to všetko v mesačných splátkach po 30 eur, ktoré splátky sú splatné vždy do 25-dňa v mesiaci na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 638,18 eur, spolu s vyčísleným ročným úrokom z omeškania vo výške 63,55 eur, úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 638,18 eur odo dňa 09.09.2014 do zaplatenia a trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 05.10.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX (ďalej len ÚZ), ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu. Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 539,05 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 8 pravidelných mesačných splátkach po 84,61 eur. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené vo Výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bol žalovaný žalobcom vyzvaný listom zo dňa 28.05.2013 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty a zo zosplatnených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Zmluvné pokuty a upomienky boli žalovanému vyúčtované v zmysle Hlavy 18 ÚZP. Ku dňu podania žaloby predstavuje dlh žalovaného sumu 638,18 eur a z toho istina sumu 402,39 eur, úrok vo výške 72,62 eur, zosplatnená istina vo výške 76,33 eur, poistenie Bill protection vo výške 33,84 eur, upomienka II. vo výške 24 a 12 eur a zmluvná pokuta vo výške 17 eur.

Žalovaný požiadal o možnosť úhrady dlžnej sumy v splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere, úverovými zmluvnými podmienkami, informáciami o poistení dohodnutom zmluvou, formulárom označeným Čo by ste mali vedieť o svojom úvere, výzvou k splateniu celého úveru, výpisom čerpania splátok a úhrad, písomný vyjadrením žalobcu, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný uviedol, že čo sa týka upomienok tak sa už dva roky nezdržiava na adrese trvalého pobytu, takže pokiaľ mu boli zaslané, neboli mu doručené nakoľko brat mu poštu nepreposielal. Čo sa týka predmetnej zmluvy túto podpísal bez nátlaku. V ďalšom uviedol, že je nezamestnaný, žije so svojou priateľkou u jej rodičov, nemá žiaden príjem, žijú len z rodičovského príspevku, ktorý poberá jeho priateľka na maloleté dieťa s tým, že čo sa týka jeho ďalších majetkových pomerov má spoluvlastnícky podiel na rodinnom dome po rodičoch, no táto nehnuteľnosť je v súčasnosti v dražbe. Čo sa týka predmetného domu, tak je naň vedená exekúcia kvôli dlhom, ktoré zostali po rodičoch. Z dlhov po mame, ktoré spláca v dôsledku nástupníctva spláca jednu splátku 15 eur. Na brigádach je schopný zarobiť do 50 eur mesačne takže dlh by bol schopný splácať po 20-25 eur.

Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 22.06.2015 uviedol, že úverová zmluva je platná a účinná, obsahuje všetky zákonom predpísané obsahové náležitosti, má písomnú formu, je prejavom slobodnej vôle žalovaného a žalobcu, je uzatvorená v súlade s právnymi predpismi, ktoré boli platné a účinné v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, od ktorých by žalobca odvodzoval svoj právny nárok.

Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa 05.10.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 569,05 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 84,61 eur a to v 8 mesačných splátkach, pričom dojednaná úroková sadzba predstavovala 40,84% ročne. V časti Poistenie výdavkov, bod 62 Balíček Premium označením balíčku klient žiada o poistenie pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu a ďalej pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu. Úhrada za poistenie: 5,64 eur mesačne (7,14% z mesačnej splátky úveru bez poistenia).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaný podpisom potvrdil, že je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. Klient podpisom ÚZ vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom poistnej zmluvy č. XXXXXXXX/XXXX uzatvorenej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako poisťníkom a Českou poisťovňou ZDRAVÍ a.s. IČ: 49240749 ako poisťiteľom vrátane znení Zvláštnych poistných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy.

Podľa hlavy 1 § Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - DUO (ďalej len „Úverové podmienky“) tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“).

V zmysle preambuly Úverových podmienok klient podpisom ÚZ súhlasí s tým, aby bol Spoločnosťou ako poisťníkom prihlásený k poisteniu výdavkov podľa Zmluvy o RÚ v dôsledku dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu, invalidity, smrti úrazom, invalidity následkom úrazu a prípadne tiež k poisteniu zneužitia karty a to v rozsahu zvolenom pri aktivácii kartou a zároveň podpisom ÚZ vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom poistnej zmluvy č. XXXXXXXX/XXXX uzatvorenej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. ako poisťníkom a Českou poisťovňou ZDRAVÍ a.s., so sídlom Litevská 1174/8, 100 05 Praha 10, Česká republika, IČ: 49240749 ako poisťiteľom v zmysle ustanovenia §10 zákona Českej republiky č. 37/2004 Sb., o poistné smlouvě, v platnom znení a so znením Zvláštnych poistných podmienok pre skupinové poistenie pravidelných výdavkov zo spotrebiteľských, hotovostných a revolvingových úverov č.j. XX/XXXX a Zvláštnych poistných podmienok pre skupinové poistenie výdavkov vzniknutých zneužitím kreditnej, či úverovej karty, stratou dokladov alebo kľúčov č.j. 05/2009, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy. Na účely poistenia klient potvrdzuje pravdivosť vyhlásení uvedených v Hlave 15 ÚP podpisom ÚZ alebo v prípade dodatočného dohodnutia poistenia výslovným vyhlásením, či potvrdením vykonaným najneskôr ku dňu počiatku poistenia a prehlasuje, že sa oboznámil s podmienkami vstupu do poistenia a spĺňa podmienky pre prijatie do poistenia, v rozsahu zodpovedajúcom jeho voľbe.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 3, § 4 hlavy 2 Úverových podmienok úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov zmluvy. Po uzatvorení úverovej zmluvy zriadi spoločnosť klientovi úverový účet. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého úveru a tomu zodpovedajúce záväzky klienta.

V zmysle hlavy 3 §1 Účel úveru Úverových podmienok úver spoločnosť poskytuje klientovi za účelom kúpy veci, alebo úhrady ceny za službu. Konkrétny účel je špecifikovaný v ÚZ. Klient je povinný použiť úver len na dohodnutý účel.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, a prípadne úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak.

Zmluvné strany sa dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku,

na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy (§ 7 hlavy 5 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 7 § 3 Úverových podmienok klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie Spoločnosti v prípade že:

- a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace,
- b) uviedol v návrhu nepravdivé údaje,
- c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ, z týchto ÚP alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ,
- d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.

Podľa hlavy 15 § 1, § 3 Úverových podmienok v prípade pristúpenia k poisteniu pre prípad pracovnej neschopnosti, invalidity a smrti následkom úrazu potvrdzuje klient podpisom úverovej zmluvy alebo výslovným vyhlásením či potvrdením, že sa oboznámil s podmienkami vstupu do poistenia. V prípade, že klient nespĺňa podmienky pre prijatie do poistenia, berie na vedomie, že nemôže byť poistený a pokiaľ k poisteniu pristúpil, poisťiteľ je oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia.

Podľa hlavy 18 § 1 Úverových podmienok - Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie

prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované.

V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 eur

(§ 2 hlavy 18 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 20 § 7 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, Metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil do zosplatnenia 1 splátku a dňa 28.05.2013 došlo k zosplatneniu úveru. V rámci splátky bola žalovaným uhrádzaná časť dlžnej istiny, úroku, poistenia Bill protection v sume 5,64 eur.

Listom zo dňa 28.05.2013 žalobca žalovanému oznámil, že z dôvodu jeho omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z úverovej zmluvy ho spoločnosť vyzýva k splateniu celého úveru s tým, že dlžná čiastka činí 638,18 eur a vyzval ho na splatenie do 15 dní odo dňa odoslania tejto výzvy.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového úveru žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnil, žalobca dňa 28.05.2013 zospatnil celý úver a vyzval ho na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny a zosplatennej istiny spolu v sume 478,72 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 539,05 eur a žalovaný uhradil celkovo sumu 84,61 eur, pričom súd žalovaným vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny v sume 454,44 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Zo splátkového kalendára je zrejmé, že žalobca v zmysle zmluvy a úverových podmienok účtoval žalovanému poplatok za 2 upomienky II. v sume 24 a 12 eur a to v súvislosti s omeškaním splátok. Súd posúdil úhrady a nárok v tejto časti z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zrejmé, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti. Súd však považuje sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zasláním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou bola upomienka zaslaná. Na základe uvedeného má potom súd za to, že predmetné dojednanie je takým, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda neplatné a preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalším nárokom bol nárok z titulu poistenia Bill protection v sume 33,84 eur, pričom aj v rámci žalovaným uhradenej sumy započítanej na istinu je taktiež suma, ktorá bola žalobcom započítaná na úhradu poistenia. Čo sa týka dojednaní poistenia pod bodom 62 zmluvy Balíček Premium súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalovaný ako klient označením uvedeného produktu mal súhlasiť s tým, aby bol poistníkom poistený, pričom dojednané poistné predstavovalo 7,14% z mesačnej splátky. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia, keďže v zmysle zmluvy v prípade nesplnenia podmienok pre prijatie do poistenia bral žalovaný na vedomie, že nemôže byť poistený a pokiaľ k poisteniu pristúpil, poisťiteľ bol oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia. Žalobca taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Súd má taktiež pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi žalovaným v zmysle preambuly úverových

podmienok, podľa ktorých podpisom úverovej zmluvy vyhlásil, že sa oboznámil s obsahom poisťnej zmluvy medzi žalobcom ako poisníkom a Českou pojišťovnou ZDRAVÍ a.s. ako poisťiteľom a so znením Zvláštnych podmienok pre skupinové poistenie pravidelných výdavkov zo spotrebiteľských, hotovostných a revolvingových úverov. Žalovanému ako priemernému spotrebiteľovi nemusí byť zrejmy ani význam tohto pojmu, taktiež súd poukazuje na to, že išlo zrejme o pomerne obsahovo rozsiahly dokument upravujúci vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, poisťovňou a žalobcom. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak ako bolo uvedené v bode 62 predmetnej zmluvy bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaný sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poisťnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanému vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojedanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. Rovnako aj pri tomto dojednaní mal súd za to, že ide o dojednanie spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto žalovaným vykonané úhrady na túto položku v rámci splátok započítal na istinu a sumu uplatňovanú z tohto titulu žalobou zamietol.

Žalobca si uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 17 eur, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle hlavy 18 § 2 Úverových podmienok, ktorú si bol oprávnený vyúčtovať v prípade omeškania klienta.

Dohodnutú zmluvnú pokutu súd vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a takto v prípade omeškania len s jednou splátkou by pokuta predstavovala 25% zo sumy splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku z úveru jednak do času zosplatenia a v prípade riadneho splácania, tzv. ušlý úrok. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 40,84% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (október 2012 spotrebiteľské úvery do 1 roka) činila úrok 7,78 % p.a. Z toho je zrejme, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 33,06% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi viac ako 4,2 násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúčinný.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

Žalobca skutočne poskytol žalovanému úver v sume 539,05 a žalovaný zaplatil len sumu 84,61 eur, ktorú celú úhradu započítal na úhradu istiny, preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 454,44 eur a v časti uplatňovaného úroku z úveru žalobu zamietol.

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Táto suma bola žalobcom kapitalizovaná, vyčíslená, no keďže súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok len na zaplatenie sumy 454,44 eur, zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vyčísleného súdom vo výške 45,25 eur a to z uvedenej sumy za obdobie od 20.06.2013 do 08.09.2014 a v ďalšom úroku z omeškania vo výške 8,15% ročne zo sumy 454,44 eur, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády od 09.09.2014 do zaplatenia a čo do zvyšku nárok v časti úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 454,44 eur ale aj v časti úrokov z omeškania, ktorý bol žalobcom ku dňu podania žaloby kapitalizovaný. Súd vyčíslil sumu úroku z omeškania ku dňu podania žaloby no z priznanej sumy, ktorá suma predstavuje pri úroku 8,15% ročne sumu 45,25 eur, čo predstavuje taktiež úspech žalobcu, teda spolu mal žalobca úspech v sume o zaplatenie 499,69 eur, čo predstavuje 71%, keďže žalobca si žalobou uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 638,18 eur na istine a kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 63,55 eur, a po odpočítaní úspechu žalovaného 29% mu vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere

42 %.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu v konaní vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 42%. Keďže žalobcovi vznikli trovy konania len v súvislosti so zaplateným súdnym poplatkom za žalobný návrh v sume 38 eur, súd priznal žalobcovi náhradu iných trov konania v sume 15,96 eur (42% zo žalobcom zaplatenej sumy 38 eur).

Berúc do úvahy osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaného povolil mu súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, zaplatiť sumu, na zaplatenie ktorej bol zaviazaný, v mesačných splátkach za podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.